

Bijlage 4 Selectieadvies archeologische monumentenzorg

**Selectieadvies archeologische monumentenzorg
Gemeente Meerijstad**

**Antoniusstraat 15 te Keldonk - gemeente Meerijstad
archeologisch bureauonderzoek
en verkennend booronderzoek**

Econsultancy Rapportnr. 17141.001

***Econsultancy
(definitieve versie rapport)***

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Juan van der Roest	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	21-12-2021	
Controle	Stefan Molenaar	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	21-12-2021	SM
Controle Gemeente Meerijstad	Mark van den Broek	medewerker Erfgood gemeente Meerijstad	21-12-2021	

1 Inleiding

In opdracht van *Bouwbedrijf Van Grunsven B.V.* heeft Econsultancy in oktober 2021 archeologisch onderzoek uitgevoerd voor een plangebied gelegen aan de Antoniusstraat 15 te Keldonk. De initiatiefnemer is voornemens 23 woningen in het plangebied te realiseren. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, moet eerst een wijziging van het bestemmingsplan worden doorgevoerd. Hierbij moet ook inzichtelijk worden gemaakt welke archeologische waarden binnen het plangebied kunnen worden verwacht.

Het plangebied valt binnen het Bestemmingsplan Keldonk (2011). Volgens dit bestemmingsplan heeft het de dubbelbestemming *Waarde-Archeologie*. Volgens de bijbehorende planregels is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm -mv. De dubbelbestemming is afgeleid van de (later geactualiseerde) archeologische verwachtingskaart van de (voormalige) gemeente Veghel en de bijbehorende beleidsnota. Volgens de beleidskaart ligt het plangebied in een zone met een *middelhoge* archeologische verwachting. Archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast. Dit rapport voorziet in die plicht.

De gemeente Meierijstad is - als bevoegde overheid - nu gevraagd het rapport te beoordelen en een selectieadvies op te stellen. Het rapport is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied, ca. 7.000 m², ligt aan de Antoniusstraat 15, aan de N. rand van de kern van Keldonk. Het is kadastraal bekend als Erp, sectie P, nrs 413, 419, 912 en 2044. Het plangebied is momenteel deels met stallen en een woning bebouwd en deels in gebruik als verhard erf en als grasland.

1.2 Aard van de bedreiging

In het plangebied zijn 23 woningen, 53 parkeerplaatsen en groenstroken met een vijver gepland. Hierbij zal een groot deel van het plangebied worden bebouwd en/of vergraven. Het exacte oppervlak en de diepte van verstoring ten behoeve van de nieuwbouw zijn nog niet bekend. Deze werkzaamheden kunnen tot gevolg hebben dat eventueel aanwezige archeologische waarden worden verstoord.

2 Archeologisch onderzoek

Econsultancy heeft het onderzoek in oktober 2021 uitgevoerd; resultaten zijn vastgelegd in:

Stiekema, M., 2021: Archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek Antoniusstraat 15 te Keldonk - Gemeente Meierijstad - Econsultancy Rapportnr. 17141.001 - conceptversie v. 2 - 20 december 2021.

Eerder was de conceptversie (v. 1 - 25 oktober 2021) van dit rapport beoordeeld; daarbij waren enkele op- en aanmerkingen gemaakt die in deze versie in voldoende mate zijn verwerkt, zie 3 *Beoordeling*.

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek heeft bestaan uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek en is uitgevoerd conform KNA v. 4.1, *protocol 4002 Bureauonderzoek* en *protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek* en het opgestelde PvA (Stiekema 2020a).

Doel van het bureauonderzoek is antwoord te vinden op de vraag wat de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied is. Dit wordt uitgevoerd door het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende en verwachte archeologische waarden. Het inventariserend veldonderzoek heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting aan te vullen en te toetsen door middel van boringen. Het heeft tot doel antwoorden te vinden op wat de bodemopbouw is binnen het plangebied en wat de gevolgen zijn van het aangetroffen bodemprofiel voor de gespecificeerde verwachting. Met de resultaten van het onderzoek kan worden vastgesteld of binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig (kunnen) zijn en of vervolgonderzoek dan wel planaanpassing noodzakelijk is. Daartoe zijn op 12 oktober 2021 met een Edelmanboor (Ø 7 cm) 6 boringen tot max. 1,5 m -mv gezet. De boringen zijn lithologisch beschreven conform ASB 5.2 (2005).

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Uit het bureauonderzoek kwam naar voren dat het plangebied ligt op de rand van een hooggelegen dekzandrug in het Z. naar het laaggelegen beekdal van de Aa in het N., zodat het vanaf het Paleolithi-

cum gunstig is geweest voor jagers en verzamelaars en vanaf het Neolithicum voor landbouwers. Het blijkt dat er in de omgeving van het plangebied met name sporen van menselijke activiteit zijn waargenomen uit het Neolithicum t/m de Nieuwe Tijd. Op basis van het bureauonderzoek had het plangebied een *hoge* verwachting voor archeologische resten uit alle perioden vanaf het Laat-Paleolithicum.

Uit het booronderzoek bleek dat in het gehele plangebied het bodemprofiel is verstoord tot 75-120 cm -mv en dat de natuurlijke dekzandafzettingen hieronder vrij nat zijn. Dit hangt vermoedelijk samen met de ligging nabij en deels in een beekdal. In het N. is het maaiveld mogelijk iets opgehoogd vanwege de natuurlijke natte omstandigheden. De gespecificeerde archeologische verwachting voor resten uit het Laat-Paleolithicum t/m de Vroege Middeleeuwen kan op basis van de aangetroffen natte context en bodemverstoringen voor het gehele plangebied worden bijgesteld naar *laag*. Het Z. deel van het plangebied maakt onderdeel uit van de historische lintbebouwing van Keldonk. Hoewel de boringen 1 en 2 wel een verstoorde context tonen, hangt dit mogelijk samen met resten van historische bebouwing en/of erf langs de Antoniusstraat. Voor het Z. van het plangebied blijft de *hoge* verwachting voor resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd daarom gehandhaafd. Voor de rest van het plangebied wordt deze bijgesteld naar *laag*.

2.3 Advies Econsultancy

Op grond van het onderzoek adviseert Econsultancy binnen het Z. deel van het plangebied vervolgonderzoek uit te voeren om de *hoge* trefkans daar op archeologische resten te toetsen. Gezien de ligging in een historische kern is de meest geschikte onderzoeksmethode een karterend en waarderend proefsleuvenonderzoek. (Aanvullend) booronderzoek is in historische kernen minder geschikt gezien de grote kans op het voorkomen van puinlagen die aan historische bebouwing toegeschreven kunnen worden. Voor dit onderzoek dient een door de bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen te zijn opgesteld waarin is vastgelegd waaraan het onderzoek moet voldoen. Binnen het centrale en N. deel van het plangebied, waar het bodemprofiel is verstoord en een natte context heeft en waar dus geen archeologische waarden worden verwacht, wordt geadviseerd geen vervolgonderzoek te laten uitvoeren, zie *fig. 11* van het rapport. Wel wordt geadviseerd, omdat er in het Z. deel van het plangebied toch al proefsleuven zullen worden aangelegd, één controlesleuf in het N. van het plangebied aan te laten leggen, bijvoorbeeld ter plaatse van de te graven vijver.

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden in het vrijgegeven deel van het plangebied toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform art. 5.10 van de Erfgoedwet bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed).

3 Beoordeling rapportage namens/door de Gemeente Meierijstad

Het rapport voldoet aan de huidige wet- en regelgeving en is verder volledig opgesteld. Het maakt een advies en besluit in dezen mogelijk en kan daarom worden goedgekeurd.

3.1 Selectieadvies Gemeente Meierijstad

Gezien het voorgaande kan de gemeente instemmen met de inhoud en strekking van het rapport en met het door Econsultancy gegeven advies om in het rood aangegeven deel in *fig. 11* van het rapport, vervolgonderzoek noodzakelijk te achten; het centrale en N. deel van het plangebied kunnen worden vrijgeven voor ontwikkeling. Omdat in het Z. deel van het plangebied toch al proefsleuven worden aangelegd, dient er ook nog wel één controlesleuf in het N. van het plangebied aan te worden gelegd (bij voorkeur) ter plaatse van de te graven vijver. Voor dit onderzoek dient een door de bevoegde overheid goedgekeurd PvE te zijn opgesteld waarin is vastgelegd waaraan het onderzoek moet voldoen.

Verder neemt de gemeente het advies van Econsultancy over aangaande het mogelijk alsnog - en te allen tijde - kunnen voorkomen van zogenaamde 'toevalsvondsten' in vrijgegeven of vrij-te-geven delen van het plangebied en de wettelijk gezien juiste wijze van omgang daarmee:

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden in het vrijgegeven deel van het plangebied toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform art. 5.10 van de Erfgoedwet bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed). In de praktijk kan het beste direct melding worden gedaan bij de gemeente Meierijstad als bevoegde overheid in dezen.

Het rapport is bij dezen goedgekeurd en zal procedureel worden vastgesteld. Deze definitieve versie kan bij de verdere procedure van de bestemmingsplanwijziging worden gebruikt.